



Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 33/10
V Lucemburku dne 13. dubna 2010

Rozsudek ve věci C-73/08
Nicolas Bressol a další, Céline Chaverot a další / Gouvernement de la
Communauté française

Právo Unie v zásadě brání omezování zápisu studentů-nerezidentů na některé univerzitní obory v oblasti veřejného zdraví

Toto omezování je nicméně v souladu s právem Unie, pokud je odůvodněno s ohledem na cíl ochrany veřejného zdraví

Již několik let zaznamenává Francouzské společenství Belgie citelný nárůst počtu studentů pocházejících z jiných členských států, zejména z Francie, kteří se zapisují ke studiu v zařízeních, jež spadají do jeho vysokoškolského systému, a to konkrétně do devíti lékařských a nelékařských zdravotnických studijních programů¹.

Vzhledem k tomu, že počet těchto studentů v uvedených studijních programech dosáhl příliš vysoké úrovně, přijalo Francouzské společenství nařízení ze dne 16. června 2006, podle něhož musejí univerzity a vysoké školy omezit počet studentů, kteří nejsou považováni za belgické rezidenty a kteří se mohou poprvé zapsat do některého z těchto devíti studijních programů.

Celkový počet studentů-nerezidentů je v zásadě omezen u každé univerzitní instituce a u každého studijního programu na 30 % všech zapsaných studentů za předchozí akademický rok. V rámci takto stanoveného procenta se studenti-nerezidenti za účelem zápisu ke studiu vybírají pomocí losu.

V tomto kontextu se ústavní soud (Belgie), k němuž byla podána stížnost, kterou se stěžovatelé domáhali zrušení tohoto nařízení, obrátil na Soudní dvůr.

Soudní dvůr nejprve konstatuje, že dotčená právní úprava **vytváří nerovnost v zacházení se studenty-rezidenty a studenty-nerezidenty**. Takové nerovné zacházení představuje nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti, která je zakázána, pokud není objektivně odůvodněna.

Obava z nadměrného financování vysokoškolského vzdělávání nemůže podle Soudního dvora s ohledem na způsob financování vysokoškolského systému Francouzského společenství Belgie odůvodnit toto nerovné zacházení.

Kromě toho z judikatury vyplývá, že nerovné zacházení založené nepřímo na státní příslušnosti může být odůvodněno cílem zachovat kvalitní, vyváženou a všem dostupnou službu lékařské péče v rozsahu, v němž přispívá k dosažení vysoké úrovně ochrany veřejného zdraví.

Je tedy třeba posoudit, zda dotčená právní úprava může zaručit dosažení tohoto legitimního cíle a zda nepřekračuje meze toho, co je k jeho dosažení nezbytné. **V tomto ohledu je nakonec věcí vnitrostátního soudu, který má jako jediný pravomoc posoudit skutkové okolnosti sporu a vyložit vnitrostátní právní úpravu, aby určil, zda a do jaké míry taková právní úprava odpovídá těmto požadavkům.**

¹ Jedná se o studijní programy, v nichž se udělují následující akademické tituly: bakalář v oboru fyzioterapie a rehabilitace, bakalář v oboru veterinárního lékařství, bakalář v oboru porodní asistence, bakalář v oboru ergoterapie, bakalář v oboru logopedie, bakalář v oboru podologie-podoterapie, bakalář v oboru fyzioterapie, bakalář v oboru audiologie a vychovatel v oboru speciální pedagogiky.

Nejprve bude na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda existuje skutečné riziko pro ochranu veřejného zdraví.

V tomto ohledu nelze *a priori* vyloučit, že případné snížení kvality vzdělávání budoucích zdravotníků se může nakonec dotknout kvality péče poskytované na dotyčném území.

Nelze vyloučit ani to, že případné omezení celkového počtu studentů v předmětných studijních programech může úměrně snížit počet absolventů, kteří budou nakonec připraveni zajišťovat poskytování lékařské služby na dotyčném území, což by mohlo mít následně dopad na úroveň ochrany veřejného zdraví.

V rámci posuzování těchto rizik musí předkládající soud nejprve přihlédnout k tomu, že souvislost mezi výukou budoucích zdravotníků a cílem zachovat kvalitní, vyváženou a všem dostupnou lékařskou službu je pouze nepřímá a méně kauzální, než souvislost mezi cílem ochrany veřejného zdraví a činnostmi zdravotníků již přítomných na trhu.

V této souvislosti je věcí příslušných vnitrostátních orgánů, aby prokázaly, že taková rizika skutečně existují. Důležité je, aby tato objektivní, podrobná a číslly podložená analýza mohla za pomoci spolehlivých a sbíhajících se údajů důkazní povahy prokázat, že skutečně existují rizika pro veřejné zdraví.

Zadruhé, pokud má předkládající soud za to, že existuje skutečné riziko pro ochranu veřejného zdraví, musí s ohledem na údaje poskytnuté příslušnými orgány posoudit, zda lze mít za to, že dotčená právní úprava může zajistit dosažení cíle ochrany veřejného zdraví.

V této souvislosti předkládajícímu soudu zejména přísluší, aby posoudil, zda omezení počtu studentů-nerezidentů může skutečně zapříčinit zvýšení počet absolventů připravených v určité době zajistit dostupnost zdravotnické služby ve Francouzském společenství.

Zatřetí přísluší předkládajícímu soudu posoudit, zda uplatňovaného cíle obecného zájmu nelze dosáhnout pomocí méně omezujících opatření s cílem motivovat studenty, kteří dovrší své studium ve Francouzském společenství, aby se zde po dokončení studií usadili, nebo s cílem přilákat zdravotníky vzdělané mimo Francouzské společenství, aby se v tomto společenství usadili.

Stejně tak je na předkládajícím soudu, aby přezkoumal, zda příslušné orgány vhodným způsobem sladily dosažení tohoto cíle s požadavky vyplývajícími z práva Unie, a zejména s možností studentů pocházejících z jiných členských států získat přístup k vysokoškolskému vzdělání, neboť tato možnost představuje samotný základ zásady volného pohybu studentů. Omezení přístupu k uvedeným studiím zavedená členským státem tudíž nesmí překračovat meze toho, co je nezbytné k dosažení sledovaných cílů, a musí uvedeným studentům umožnit dostatečně široký přístup k vysokoškolským studiím.

V tomto ohledu je na předkládajícím soudu, aby ověřil, zda výběr studentů-nerezidentů probíhá pouze prostřednictvím losování, a je-li tomu tak, zda je tento způsob výběru, založený nikoli na schopnostech dotyčných uchazečů, nýbrž na náhodě, nezbytný k dosažení sledovaných cílů.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106